

הרפת היחידה במרחב המושבי

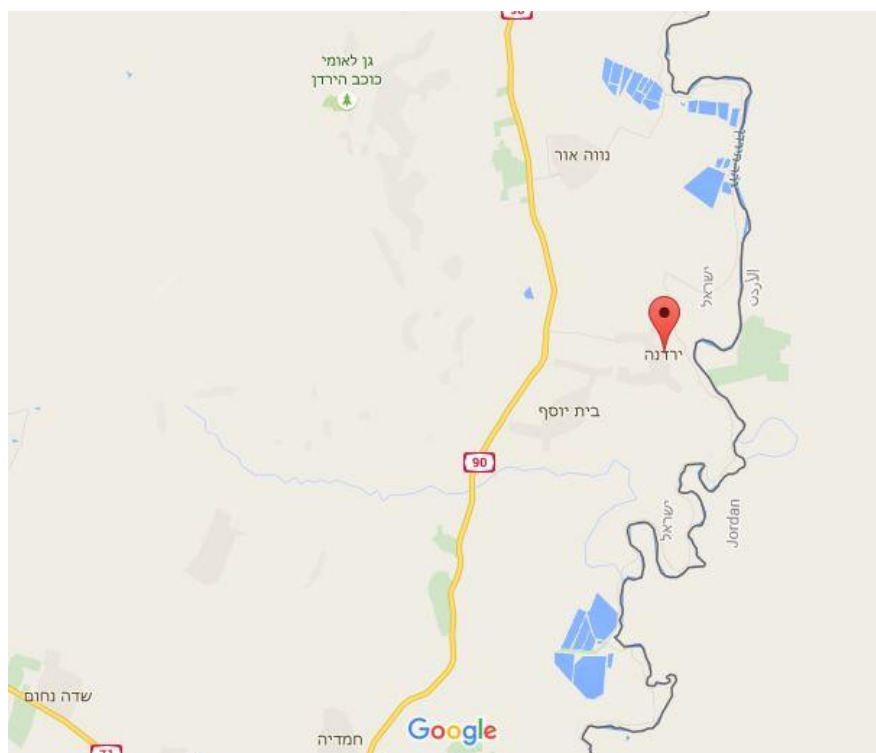
רפת אברהם בירדנה



רפת אברהם במושב ירדנה שבעמק בית שאן היא המשפחתית היחידה במרחב של האזור ועד עמק חרוד. אחרי כחצי שנה של כאב משפחתי, בעקבות מות האב, היא יוצאת לדרך חדשה עם ניהול של אביתר, אחד הבנים הצעירים במשפחה

ההלם והכאב היה גדול מאוד, האב רמי אברהם נפטר במפתיע מדום לב קטלני בבית ומעבר לאבל הגדול שירד על המשפחה, היה צורך להחליט על המשך הרפת המשפחתית.

לאחר התלבטויות לא מעטות החליט אביתר, הבן החמישי משבעת הילדים, רווק בן 25, להמשיך את הרפת שהשקעה הגדולה כבר בוצעה בה, ברפורמה ולאחריה.



מושב ירדנה הוקם על ידי עולים מכורדיסטן בשנות ה-50 והשם נקבע לו בגין סמיכותו לנהר הירדן ולגבול עם המדינה השכנה. כמו מושבים רבים, גם בירדנה עסקו כמעט רק בחקלאות ועשרות רפתות היו במושב שנסגרו במהלך השנים. הרפת האחרונה שנסגרה הייתה בשנת 1984 ומאז קיימת רפת אחת בכל מרחב עמק בית שאן – רפת רמי אברהם במושב ירדנה.

המושב מתפרנס בעיקרו מחממות לגידול ירקות וגידולי עלים, אין דור המשך לעבודה הקשה שמתגמלת מעט.

משמאל, האב רמי ז"ל באירוח הרב הראשי לאו על ידי תנובה, ברפת חפצי-בה 2013



אביתר ליד הרפת הראשונה שנבנתה על ידי הסוכנות

האב רמי ז"ל עלה עם הוריו בגיל שנה ויחד עם דודו, התגוררו בסמיכות גדולה במושב. בסוף שנות ה-60 פרש רמי משותפות "האחים אברהם" והתמקד בפיתוח הרפת שפרנסה את המשפחה הגדולה. את אשתו הכיר במושב שדי תרומות בעמק בית שאן, היא עבדה בבנק וגם מנהלת את הספרים והחשבונות של הרפת.

אביתר נולד וגדל במושב, יצא לפנימייה חרדית במגדל העמק ובהמשך למד בתחומים טכניים. בצבא שירת בבסיס שמשון ואחרי השירות חזר לעבודה ברפת ההורים בשילוב עבודות נוספות באזור.

העזרה שלו בבית הייתה בתחומים מקצועיים ולא עסק כלל בתחום הניהולי והכלכלי. האח אלי עובד כרפתן וכסגן מנהל ברפת חפצי-בה הסמוכה ומתגורר בבית שאן.

מאפייני הרפת

החיסרון הגדול של החקלאות באזור הוא חום הקיץ הבלתי נסבל שמגיע אפילו ל-52 מעלות בשיא וזה מקשה על הגידולים וגם על הפרות ברפת. צעירים לא חוזרים לחקלאות ואביתר מבין מעט את הבנים שלא רוצים להמשיך.

ברפורמה בנה רמי מכון חליבה חדשה של אפימילק ושתי סככות לפרות, יש סככה ייעודית לאחסון זבל ואפילו בור תחמיץ מחוץ לגדר הרפת.

מכסת החלב - 671 אלף ליטר, אחרי שתי פעימות במתווה לוקר. שנת 2015 הייתה קשה ברפת בגין הטראומה של פטירת האב רמי וגם מהקיץ הקשה מאד שעברנו כולנו ובמיוחד בעמק בית שאן.

עובדים - עובד תאילנדי מועסק קבוע ברפת, כי צריך עזרה בחליבת שבת, הוא חולב שלוש פעמים ביום ואביתר נכנס לסייע בשתי חליבות. העובד מתגורר ביחידה שסמוכה לרפת שבימים אלה עוברת שיפוץ.

הזנה – אוכל מקבל מכפר יחזקאל של מרמ"ז אמבר ולאביתר יש רק מילים טובות לומר על השירות והיחס: "פעם אחת הייתה חסרה לי תערובת ופניתי לחי המנהל ובקשתי השלמה, לא האמנתי שחי הגיע בעצמו בשעה שמונה בערב עם שקים של תערובת ליונקים וזה מעיד על השירות האולטימטיבי של אמבר".

הדרכה – רוצה כל הזמן ללמוד ומגייס כל מקור הדרכה אפשרי. אביתר מלווה על ידי **חיים נעימי** שמבקר ברפת פעם בחודש ונמצא זמין בטלפון בכל יום. "הוא מדבר איתי בגובה העיניים ויודע מה אני צריך מבלי לקפוץ לדברים בלתי אפשריים, לחשוב גם על העלות הכלכלית של המהלכים המקצועיים וכיום אנחנו מדברים על הכנסת צינור באבוס".

מתייעץ גם עם **ינון דותן** ממחלקת ההדרכה בשיאון ונעזר בו בנושא השידוכים, עם **סטיבן** בנושאים כלכליים, **יעקב גולן** בבריאות העטין, כי איכות החלב הייתה ירודה בתקופת האבל.

אביתר חבר בפורום רפתנים צעירים של המושבניקים והם "עם הפנים קדימה, איך לקדם את הענף, כרגע זה רק דיבורים, מתווה לוקר שחק אותנו חזק והוא העיף דווקא את הטובים והיעילים, בלי דור המשך, והשאיר את אלה שחייבים להישאר למען הפרנסה הישירה מהענף".

למה נשארת בענף אחרי פטירת אבא?

”החלטתי להישאר בענף כי הוא יציב, ההשקעות הגדולות כבר בוצעו, וצריך להיות מאוד מאוד יעיל ברפת, על מנת לפרנס את המשפחה.”

רוצה ללמוד כל הזמן, לפני שנה השתתף בקורס מנהלי רפת והשנה השתכנע שכדאי לעבור אותו שוב והרבה חומר מקצועי הופנם ומיושם, הלכה למעשה, ברפת.

רפת מושקעת ומוכנה לפריצה מקצועית



נוף נהר הירדן והרי הגלעד – ממש מחלון הרפת

איך אתה מקדיש את הזמן לפיתוח הרפת?

"בקיץ יש 8-9 צינונים לפרות ואין לי זמן לכלום, אבל בחורף אני פנוי להמשך לימוד בכל תחומי הרפת. במושב אני מקבל הרבה עזרה בגין קרובי משפחה וגם בזכות ההערכה לצעיר שרואה בחקלאות יעוד ורוצה להמשיך בה. הילודה במושב נמוכה וכמעט סגרו גן ילדים בגלל מיעוט ילדים."

אביתר אופטימי מאוד ומקווה שיעלה על פסי ביצוע הייצור והגדלת ההכנסה, יש לו טענות קשות לממשלה שלא מעודדת את הצעירים לחזור לחקלאות, אך מאמין שהוא על הדרך להצלחה. הוא בוחן את האפשרות למעבר להזנה עצמית להוזלת העלויות, לעבור לרפת תיירות שתשתלב עם פרויקט מקביל שמתנהל במושב וראש שעובד כל הזמן להתפתחות ולהתייעלות.